ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 1 (16084). • 1 январь 1975 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Азиз ўртоқлар, дўстлар!

Янги, 1975 йил совет кишилари хонадонига кириб келмоқда.

Шу тантанали дақиқаларда биз тугаб бораётган йилдаги воқеалар ва ишларга нигоҳ ташлаймиз. Ўтган йил — қаҳрамон ишчилар синфимиз, шонли колхозчи деҳқонларимиз, халқ зиёлиларимиз Коммунистик партия XXIV съезди ғоялари ва қарорларини амалга ошириш соҳасида катта ва самарали ишлар қилган йил бўлди. Бу йил коммунистик қурилишдаги янги зафарлар, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашдаги катта ютуқлар йили бўлиб хотирамизда сақланиб қолади.

Беш йилликнинг тўртинчи йилида социалистик экономикани ривожлантиришда, халқ фаровонлигини оширишда эришилган катта муваффақиятлар бизни қувонтирди. Кўпгина янги завод ва фабрикаларнинг, уй-жой кварталларининг, посёлкалар ва бутун-бутун шаҳарларнинг чироқлари ёнди. Юз ва минг километрлаб янги йўллар қурилди. Трубопроводлар ётқизилди, юқори вольтли электр линиялари, суғориш каналлари қурилди. Саноат ишлаб чиқаришини ўстиришда юксак натижага эришилди. Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари янги муваффақиятларни қўлга киритдилар. Пахтадан рекорд ҳосил олинди.

1974 йил миллион-миллион совет кишилари учун иш ҳақи, нафақа ва пенсиялар ошган, уй-жой шароитлари яхшиланган йил бўлди.

Эришилган ҳамма ютуқлар— ишчилар, колхозчилар, олимлар, мутахассислар, барча совет кишилари — ўз ишининг жонкуярлари ва миришкорлари, мард ва меҳнатсевар кишилар қунт билан қилган меҳнатнинг самараларидир. Барча совет республикаларининг, барча миллат ва элатларнинг меҳнаткашлари муштарак муваффақиятларимизга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Сизларга чин кўнгилдан раҳмат, азиз ўртоқлар!

Кириб келаётган 1975 йил — тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили. Келгусида биз катта-катта бунёдкорлик вазифаларини бажаришимиз лозим. Бу вазифаларни КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми, СССР Олий Советининг сессияси белгилаб берди.

Коммунистик партия билан Совет давлати социалистик экономикани, фан ва маданиятни янада ривожлантириш, халқнинг турмуш даражасини юксалтириш, мамлакат куч-қудратини мустаҳкамлаш йўлини бундан буён ҳам изчиллик билан оғишмай ўтказа берадилар.

Ўртоқлар! Ўттиз йилдирки, совет кишилари осойишта яшаб, меҳнат қилмоқдалар, бунга биз Ленин партиясининг доно ташқи сиёсати туфайли, Совет давлатининг иқтисодий ва мудофаа қудрати туфайли, жаҳон социализмининг позицияларини мустаҳкамланганлиги туфайли эришдик. Кириб келаётган йилда совет халқи улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 30 йиллигини тантанали равишда нишонлайди, уруш қаҳрамонларининг, социализмни ҳимоя қилиб, жонини фидо этган, фронтда ва мамлакат ичкарисида Ватанимизнинг шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллиги учун ўзини аямай курашган барча кишиларнинг хотираси муқаддасдир.

Совет Иттифоқи КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини қардош социализм мамлакатлари билан мустаҳкам ҳамкорликда муваффақиятли суратда амалга оширмоқда. Коммунистик қурилиш учун ташқи шароитлар ҳеч қачон ҳозиргидек қулай бўлган эмас. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФР, АҚШ, Франция ва бошқа давлатларнинг раҳбарлари билан учрашувлари халқлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ижобий ҳисса қўшди.

Коммунистик партия билан Совет давлати халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш сиёсатини аввалгидек бундан буён ҳам оғишмай ўтказа берадилар, чунки бу буюк мақсадларимиз ва идеалларимизни муваффақиятли рўёбга чиқаришнинг зарур шарти бўлиб, бутун меҳнаткаш инсониятнинг туб манфаатларига ва орзу-умидларига мос бўлиб тушади.

Янги йил арафасида биз социализм мамлакатларининг меҳнаткашларига, коммунистик ва ишчи партияларига, капиталистик мамлакатларнинг ишчилар синфига, меҳнаткаш деҳқонларига, илғор зиёлиларига самимий қутловлар ва энг эзгу тилакларимизни йўллаймиз. Биз ёш давлатларнинг халқларига, янги мустақил ҳаёт бунёдкорларига, империализмга қарши курашувчиларга, ер юзида тинчлик ва тараққиёт учун курашаётган барча софдил кишиларга саломларимизни йўллаймиз.

Азиз ўртоқлар! КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети барча совет кишиларини — ишчилар ва колхозчиларни, инженер-техник ходимларни, фан ва маданият арбобларини, революция, уруш ва меҳнат ветеранларини, шонли совет хотин-қизларини, ажойиб ёшларимизни, шавкатли қуролли кучларимизнинг жангчиларини кириб келаётган янги йил билан самимий табриклайдилар! Сизларга сиҳат-саломатлик, меҳнатда, ўқишда ва ижодий ишларда муваффақиятлар тилаймиз! Ҳар бир хонадонга, ҳар бир совет кишисига шоду-ҳуррамлик ва бахт-саодат ёр бўлсин!

Улуғ совет халқи учун, ленинчи партиямиз учун, севикли Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун янги йил қадаҳини кўтарайлик!

Янги йилингиз муборак, сизларга бахт-саодат ёр бўлсин, азиз ўртоқлар!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

КУБА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ, КУБА РЕСПУБЛИКАСИ РЕВОЛЮЦИОН ҲУКУМАТИНИНГ БОШ МИНИСТРИ

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСГА,

КУБА РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ

ЎРТОҚ ОСВАЛЬДО ДОРТИКОС ТОРРАДОГА

Азиз ўртоқлар!

Миллий байрам — Куба революциясининг 16 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва совет халқи номидан сизларга, Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Куба Республикасининг Революцион ҳукуматига, бутун қардош Куба халқига самимий табрикларимизни йўллаймиз.

Революция ғалабаси Куба тарихида янги даврни очди. Куба халқи Коммунистик партия ва Революцион ҳукумат раҳбарлигида ўтган ўн олти йил мобайнида актив кураш олиб бориб ва зўр ғайрат билан ижодий меҳнат қилиб, чуқур, чинакам революцион ўзгартишларни амалга оширди. иқтисодий, социал ва маданий қурилишда, социалистик тузумни мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилишда катта муваффақиятларга эришди.

Совет кишилари Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган қардош Куба халқининг социалистик жамият йўлидан бориб, буюк мақсадни амалга оширишда қўлга киритган муваффақиятларидан хурсанддирлар. Куба коммунистлари, барча меҳнаткашлари революция ғалабасининг янги йиллигини ўз Коммунистик партиясининг съездига тайёргарлик кўриб, социалистик мусобақа кенг авж олган, меҳнат ғайрати юксалган, партия билан халқнинг маънавий-сиёсий бирлиги мустаҳкамланган бир вазиятда нишонламоқдалар.

Куба Республикаси ҳозирги кунда социалистик ҳамдўстлик халқлари жипслашган оиласининг муносиб аъзосидир. Куба Республикаси тинч-тотув яшаш ленинча принципларини қарор топтиришга қаратилган ташқи сиёсий йўлни амалга оширишда, жаҳонда кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантириш ва кучайтиришда фаол қатнашмоқда. Социалистик Кубанинг тинчлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт ишига қўшаётган ҳиссаси ҳамма томондан эътироф этилмоқда. Империалистларнинг қамал қилиш сиёсати тамомила барбод бўлганлиги Куба ташқи сиёсатининг таъсирчанлигини яққол исбот этувчи далилдир.

Биз мамлакатларимиз ўртасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган қардошларча дўстлик ва мустаҳкам ҳамкорлик муносабатларини қадрлаймиз, Совет Иттифоқи билан Кубанинг жаҳон миқёсидаги ҳаракат бирлигини ғоят қадрлаймиз. Мамлакатларимизнинг раҳбарлари ўтган йили Гаванада дўстона учрашдилар. Ўтган йил ғоят самарали йил бўлди ва Совет — Куба ҳамкорлигини янада кенгайтириш ҳамда кучайтиришга ёрдам берди.

Азиз дўстлар, совет кишилари Куба революциясининг 16 йиллигини, ана шу муштарак интернационал байрамимизни сизлар билан биргаликда нишонлаб, ишчилар синфига, деҳқонларга, халк зиёлиларига, революцион кураш қатнашчиларига қизғин салом сўзлари билан мурожаат қиладилар ва социалистик Куба қурилишида янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайдилар.

Партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Л. БРЕЖНЕВ. Н. ПОДГОРНИЙ. А. КОСИГИН.

ЧИЛИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳарбий-фашист хунтага қарши курашаётган Чили Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Чилининг барча коммунистларига қардошларча салом ва янги йил муносабати билан энг яхши истакларни йўллайди. Чили Коммунистик партияси янги, 1975 йилни ва ташкил этилганлигининг 53 йиллигини чуқур подпольеда, хунта эрксевар Чили халқига қарши қилаётган таъқиблар ва террор вазиятида кутиб олмоқда.

КПСС Марказий Комитети Чили коммунистлари, барча ватанпарварлари ва демократларининг диктатурага қарши, ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллиги йўлида олиб бораётган кураши билан жанговар бирдамлик туйғуларини изҳор этади.

Янги йил Чили халқининг адолатли ва мардонавор кураши муваффақиятлар йили бўлсин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЧИЛИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ ЛУИС КОРВАЛАНГА

Азиз ўртоқ Корвалан!

Чили коммунистларининг фашистлар диктатурасига қарши мардонавор курашини зўр ҳайрихоҳлик билан кузатиб турган ва Чили халқи жаллодларининг зиндонида сиз кўрсатаётган сабот-матонатга қойил қолаётган КПСС номидан, барча совет кишилари номидан янги йил муносабати билан сизга қардошларча бирдамлик ва дўстона мадад ҳис-туйғуларини билдираман ва сизнинг тез орада озод ва сиҳат-саломат бўлишингизни тилайман.

Бутун тараққийпарвар инсоният билан бирга биз ҳам Чилидаги демократик, антифашист кучларга ҳамиша ҳамдаммиз, сиз бунга амин бўлишингиз мумкин.

Рафиқангизга ва барча ёр-биродарларингизга ҳам янги йил муносабати билан энг самимий истакларимни йўллайман.

Қардошларча салом билан

Л. БРЕЖНЕВ.

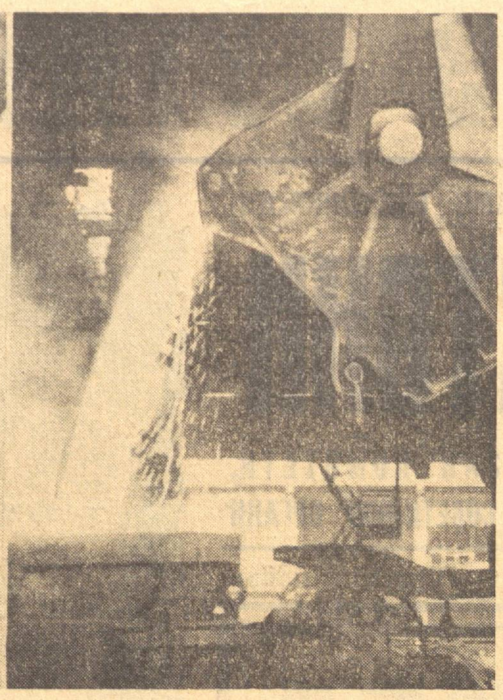

Сиз суратда кўриб турган мана бу забардаст ишчилар Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг социалистик мусобақа пешқадамларидир. Уларни корхона коллективи ҳурмат қилади. Бунинг боиси бор. Пешқадам ишчилар тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилини меҳнатда катта ютуқлар билан якунлашди. Йиллик планда белгиланганидан бир неча минг тонна кўп рангли металл тайёрладилар. Янги йилда кўтаринки руҳ ва катта ғайрат-шижоат билан иш бошлашга аҳд қилдилар. Суратларда: 1. Тадбиркор металл қуювчилар — Владимир Агафонов ва Геннадий Пономарев. 2. Корхона металл қўйиш цехида.

А. Тўраев фотолари.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ЙИЛИ

ЯНГИ йил тўқиссидан назар ташласак, беш йилликнинг белгиловчи йили ўзининг буюк бурилиши билан намоён бўлади. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик юбилейи йилида республика саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари катта ютуқларни қўлга киритдилар. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида белгиланган йил планлари муваффақиятли бажарилди. Беш йилликнинг тўрт йили ичида республикамиз саноат ишлаб чиқариши 38,1 процент кўпайди. Бу — беш йиллик планда кўзда тутилганидан ҳам кўпдир. Муддатидан илгари ишга туширилган қатор катта корхона ва цех индустриямиз қудратини оширди. [illegible]

Белгиланган йил планлари [illegible]

Бутунги кунда қайси бир ишлаб чиқариш коллективини олмайлик, ҳамма ерда социалистик мусобақа кенг қанот ёйганлигининг гувоҳи бўласиз. [illegible]

[illegible] ходимлари халқимизни бежирим кийинтириш, хонадонларга чиқадиган [illegible] КПСС XXIV съезди тарихий қарорларидан илҳомланган республика [illegible] коллективлари умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашиб, йилни яхши натижалар билан якунладилар. [illegible]

Тўққизинчи беш йилликнинг якуновчи йилида ҳам шундай меҳнат зафарларини қўлга киритиб олишимиз [illegible]

Бу йил республикамиз саноатининг, қурилиш ва транспортининг [illegible] Янги йилнинг илк кунларидан бошлаб Навоий ва Сирдарё ГРЭСида, Фарғона ТЭЦида янги қувватлар жадал суръатлар билан ўзлаштирилади. Уз-луксиз техника тараққиётига, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва меҳнат унумдорлигини оширишга эришамиз. Тошкент трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларида пахтачиликка мўлжалланган янги тракторлар ва пахта ташишда кўп иқтисодий тежам берадиган трактор поездлари ишлаб чиқариш тадбирларини кўрамиз. Ҳар йилгидек бу йил ҳам иттифоқдош биродарларимизга кўп миқдорда минерал ўғит, машина-механизмлар етказиб берамиз. Республика қишлоқ хўжалиги кўплаб трактор, экскаватор, бульдозер, скрепер, трактор прицеплари ва бошқа шунга ўхшаш қудратли техника воситалари олади.

Якунловчи йил вазифаларининг муваффақиятли ҳал этилиши нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Молдавия ССР ва Молдавия Коммунистик партиясининг 50 йиллиги юбилейи муносабати билан Кишинёвда сўзлаган нутқида шундай таърифлаган эди: **«...1975 йил ҳозирги беш йилликнинг тугалловчи йилигина бўлмайди. Шу билан бирга у партиямиз XXV съездининг арафаси ҳам бўлади».**

Бу сўзларнинг замирида катта гап бор. Биз буни чуқур ҳис этган ҳолда якунловчи йил улкан режаларини амалга ошириш учун ғоят баланд руҳ билан киришдик.

КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленумида таъкидланганидек, ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун чоралар билан оширамиз. Техника тараққиётини жадаллаштириб, меҳнат унумдорлигини янада кўтаришга, янги ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга туширишга ва мавжуд қувватлардан яхшироқ фойдаланишга эришамиз. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирамиз ва унинг сифатини яхшилаш учун барча резервларни ишга соламиз. Моддий ва меҳнат сарфларини камайтирамиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съездини муносиб кутиб олиш учун ҳамма куч-қувватимизни сарфлайверамиз. Ватанимиз қудратини ошираверамиз.

Х. АЛИҚУЛОВ,
Оҳангарон кўмир конининг экскаватор машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

В. СИДОРОВ,
Ўрта Осиё темир йўли Қўқон локомотив депосининг машинисти, СССР Олий Советининг депутати.

С. ҲОЖИЕВА,
В. И. Ленин номли Урганч тикувчилик фабрикасининг ишчиси, СССР Олий Советининг депутати.

Ҳ. ҚОРАБОЕВ,
Тошкентдаги «Висотстрой» қурилиш трестининг комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ОЛИМЛАР ВА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИГА МУКОФОТЛАР

31 декабрда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг мажлислар залида совет кишиларининг, республика меҳнаткашларининг коммунистик қурилиш соҳасида партия чизиб берган программани муваффақиятли амалга ошириш учун олиб бораётган курашига муносиб ҳиссаларини қўшаётган олимларга самимий ташаккур сўзлари жаранглаб эшитилди. Бу ерда фан ва техника соҳасидаги ишлар учун Беруний номли Ўзбекистон ССРнинг 1974 йилги Давлат мукофотлари тантанали вазиятда топширилди.

Юксак мукофотларни Беруний номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотлари комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик О. С. Содиқов топширди. У лауреатларни қизғин табриклаб, уларнинг ўз ишларида бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тилади, олимлар беш йилликнинг тугалловчи йилини ўз фаолиятини янада юксак даражага кўтариш билан нишонлайдилар, КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдирди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги М. С. Салоҳиддинов, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси К. Н. Бедринцев, пахтачилик учун машиналар Давлат махсус конструкторлик бюросининг бош конструктори Е. В. Радкевич лауреатлар номидан гапириб, олимлар тўғрисида, совет фанини юксалтириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилдилар.

* * *

31 декабрда ижодкор дўст ва биродарлар адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1974 йилги ишлар учун Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотини олган лауреатларни қизғин муборакбод қилдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ҳамза номли республика мукофотлари комитетининг раиси, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшин лауреатларни — республиканинг ўз истеъдоди ва илҳомини халққа хизмат қилишга бағишлаётган ижодкор зиёлилари вакилларини самимий табриклади ва уларга сиҳат-саломатлик, совет Ватани бахт-саодати йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан ёзувчи Ҳамид Ғулом, кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов, композитор Нажмиддин Муҳамеддинов ўз меҳнатларига юксак баҳо берганликлари учун жонажон партияга, Совет ҳукуматига қизғин ташаккур изҳор қилдилар. Улар умримизнинг охиригача ўз халқимизга, коммунизм қуришдан иборат буюк ишга астойдил хизмат қиламиз, деб уқтириб ўтдилар.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

30 декабрь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний СССРнинг космонавт учувчиларига, фан ва маданият арбоблари, саркардалар, партия, совет ва хўжалик ходимларидан бир группасига Ватан мукофотларини топширди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари СССРнинг космонавт учувчилари А. В. Филипченко ва Н. Н. Рукавишниковга Ленин орденлари ҳамда иккинчи «Олтин Юлдуз» медаллари топширилди. Улар «Союз-16» космик кемасида орбита бўйлаб муваффақиятли парвозни амалга оширганликлари ҳамда шу вақтда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун юксак мукофотга сазовор бўлдилар.

Академик К. А. Кочешков, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг академиги И. Ф. Василенко, профессор Н. Н. Любимов, С. М. Киров номли Москва «Динамо» электр машинасозлик заводининг директори К. Д. Петухов, композитор Д. К. Кабалевский совет фани, ишлаб чиқариши ва маданиятини ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар. Уларга Ленин орденлари ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медаллари топширилди.

СССР йўллар министрининг биринчи ўринбосари Н. А. Гундобин, СССР қора металлургия министрининг ўринбосари Л. Е. Лукич, СССР Фанлар академияси денгиз экспедиция ишлари бўлимининг бошлиғи И. Д. Папанин, СССР Госстройи ҳузуридаги Давлат граждан қурилиши ва архитектура комитетининг раиси Г. Н. Фомин, СССР халқ контроли комитети раисининг ўринбосари В. М. Чураев, академик В. А. Энгельгардт, П. И. Чайковский номли Москва Давлат консерваториясининг профессори, СССР халқ артисти Л. Б. Коганга Ленин орденлари топширилди.

Октябрь революцияси ордени билан мукофотланганлар орасида Москва озиқ-овқат саноати технология институтининг ректори Н. Ф. Гатилин, Совет Иттифоқи Маршали П. К. Кошевой, армия генерали И. И. Гусаковский, СССР Госплани раисининг ўринбосари Н. Н. Иноземцев, Москва Давлат филармонияси академик симфоник оркестрининг бош дирижёри, СССР халқ артисти К. П. Кондрашин бор.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлар орасида СССР Педагогика фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси А. А. Смирнов ва СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С. В. Яблонский бор.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабининг ректори Е. М. Чехаринга ҳамда СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Трухановскийга Халқлар дўстлиги ордени топширилди.

Москва сатира театрининг артисти Г. П. Менглетга, Москва сатира театрининг бош режиссёри В. Н. Плучекка, М. Горький номли болалар ва ўсмирлар фильмлари марказий киностудиясининг кинорежиссёри С. И. Ростоцкийга, М. Горький номли болалар ва ўсмирлар фильмлари марказий киностудиясининг артисти В. В. Тихоновга СССР халқ артисти унвонлари берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқлар топширилди.

Ф. П. Решетниковга СССР халқ рассоми фахрий унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқ топширилди.

Мукофотланганлар ўз фаолиятларига берилган юксак баҳо учун Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирдилар, совет халқининг бахт-саодати йўлида янада самарали меҳнат қилаверамиз, дедилар.

Н. В. Подгорний мукофотланганларни самимий табриклади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номидан уларга Ватанимизнинг янада равнақ топиши йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги меҳнатлари ва ижодларида янги-янги зафарлар тилади. Н. В. Подгорний мукофотланганларни келаётган 1975 йил билан самимий табриклади, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат тилади.

(ТАСС).

А. Н. КОСИГИННИНГ РАФИ РАЗА БИЛАН СУҲБАТИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Покистоннинг Москвага келган ишлаб чиқариш, саноат ва шаҳарларни планлаштириш министри Рафи Разани 30 декабрда Кремлда қабул қилди.

Рафи Раза А. Н. Косигинга Покистон Бош министри З. Бхуттонинг айтган гапларини етказди. Суҳбат давомида Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги ҳамкорликка доир баъзи масалалар юзасидан ҳам фикрлашиб олинди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Покистоннинг СССРдаги элчиси С. Х. Деҳлавий ва ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг ўринбосари А. И. Алиханов қатнашди. (ТАСС).

СОВЕТ—МИСР ҚЎШМА БАЁНОТИ

Миср Араб Республикаси ташқи ишлар министри И. Фахми ва МАР ҳарбий министри М. А. Ғ. Ғамаси совет раҳбарларининг таклифига биноан визит билан Москвада бўлган чоғида Совет—Миср ўзаро муносабатларига ҳамда ҳозирги халқаро аҳволга доир масалалар қараб чиқилди. Яқин Шарқдаги аҳволга, шу жумладан Яқин Шарққа оид Женева сулҳ конференциясининг ишини бошлаб юборишга доир масалаларга алоҳида эътибор берилди.

Совет Иттифоқи билан Миср—Женева конференцияси барча манфаатдор томонларнинг, шу жумладан фаластинлик араб халқи вакили сифатида Фаластин озодлик ташкилотининг иштирокида тез орада ўз ишини яна бошлашини қатъий талаб қиладилар ва бу йўлда барча куч-ғайратларини сарфлайдилар.

Томонлар конференцияни Яқин Шарқдаги можарони бартараф қилишнинг барча жиҳатларини қараб чиқиш ва шу районда адолатли ҳамда мустаҳкам тинчликни барқарор қилишга олиб келадиган тегишли қарорлар чиқариш учун мақбул форум деб ҳисоблайдилар. Томонлар конференция ишининг тез орада яна бошланиши шу мақсадларга эришиш учун муҳим ижобий аҳамиятга эга бўлади, деган фикрни якдиллик билан билдирдилар.

Ҳар иккала давлат ва халқ ўртасидаги мустаҳкам дўстлик учун хос бўлган вазиятда ўтган музокаралар ижобий натижалар билан тугади.

ЖАҲОНДА ЭНГ УЛКАН

КРИВОЙ РОГ. (Днепропетровск области). 30 декабрь. (ТАСС мухбири). Бугун В. И. Ленин номли Кривой Рог металлургия заводида жаҳонда энг катта домна печларидан бири ишга туширилди. Бу печь КПСС XXIV съездининг Директиваларига мувофиқ қурилди.

Йилига 4 миллион тонна чўян қуйиб чиқарадиган бу улкан агрегат фан, техниканинг энг янги ютуқларини ва Ватан металлургияси орттирган бой тажрибаларни ўзида мужассамлантирган. Янги домна энергетика ускуналари, ҳисобдон машиналар билан таъминланганлиги жиҳатидан тенгсиздир. Электрон ҳисоб станциялари айрим иш турларини ва умуман домна процессини бошқариб туради.

Эришилган меҳнат ғалабасида қурувчилар, металлурглар ва машина-ускуна тайёрловчи заводларнинг коллективлари—кўп миллатли Ватанимиздаги ҳамма республикаларнинг вакиллари ўртасидаги социалистик мусобақа катта роль ўйнади. Бу ерда СССРдаги 32 миллат ва элат ишчилари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилдилар.

Улкан печни ишга тушириш муносабати билан бугун бу ерда митинг ўтказилди. Митингда минглаб қурувчилар, монтажчилар, металлурглар, кончилар, машинасозлар қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигида КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкийга сўз берилади.

У КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг В. И. Ленин номли Кривой Рог металлургия заводи 9-домна печи комплекси қурувчилари, монтажчилари металлургларига, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, қурилишнинг ҳамма қатнашчиларига юборган табрикномасини йиғилиш аҳлининг гулдурос карсаклари остида ўқиб эшиттирди.

Ўртоқ В. В. Шчербицкий митинг қатнашчиларини ва улар орқали янги металлургия комплексини яратишда қатнашганларнинг ҳаммасини табриклади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табрикномасида таъкидланадики бу ерда тўққизинчи домна печи комплексини қуришда қардош республикалар халқларининг социалистик тузумга хос дўстлиги ва ўзаро ёрдами яна жуда катта куч билан намоён бўлди. Шу мураккаб металлургия комплексини лойиҳалашда 59 лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, машина-ускуна материалларни тайёрлаш ва етказиб беришда мамлакатнинг 1850 корхонаси қатнашди.

Сўнгра ўртоқ В. В. Шчербицкий эндиликда бизнинг буюк умумий ишимизга пухта хизмат қиладиган шу улкан домнани яратишда қатнашган иттифоқдош республикалар корхоналари ва ташкилотларининг ҳамма коллективларига катта миннатдорчилик изҳор қилди.

Ўтган йил партиямиз ташқи сиёсий йўлини амалга оширишда катта-катта муваффақиятлар билан нишонланганлигини ҳам ҳаммангиз биласиз, деб таъкидлади у. Барча совет халқи сингари Украина коммунистлари, меҳнаткашлари ҳам КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг самарали фаолиятини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг коммунистик қурилиш ишига, КПСС XXIV съезди олға сурган Тинчлик программасини амалга оширишга қўшган катта ҳиссасини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва тамомила қўллаб-қувватламоқдалар.

Келгуси йил КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш юзасидан қилинган ишларни якунламоғи ва айни маҳалда ўнинчи беш йилликда муваффақиятли ишлаш негизларини яратмоғи лозим. 1975 йил—партиянинг навбатдаги XXV съездига тайёргарлик йилидир. Шулар КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми маъқуллаган ва СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси тасдиқлаган келгуси йил планларини бажаришга бизнинг алоҳида масъулият билан ёндашувимизни тақозо қилади.

«Кривбасстрой» комбинатининг бошлиғи В. М. Саласюк домна печи қурувчилари кўп сонли коллективи номидан гапириб, ишчи ва инженерлар қилган меҳнатга берган юксак баҳолари учун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Тўққизинчи домна печининг катта горновойи Л. П. Редченко ишни яхши бажарганликлари учун қурувчиларга миннатдорчилик изҳор қилди ва чўян қуювчилар шонли меҳнат анъаналарини давом эттириб янги агрегатни самарали ишлатадилар, юқори сифатли металл чиқаришга эришадилар, деб уларни ишонтирди.

Митингда «Криворожстрой» трести бетончиларининг бригадири, Украина ССРда хизмат кўрсатган бинокор И. А. Давидов, В. И. Ленин номли Кривой Рог металлургия заводининг директори Н. А. Гуров, Украина ССР оғир индустрия корхоналари қурилиши министри Г. К. Лубенец, Днепропетровск область партия комитетининг биринчи секретари А. Ф. Ватченко ҳам сўзладилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

НУКУС. (ЎзТАГ). Саккизинчи чақириқ Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг саккизинчи сессияси бўлди.

Автоном республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги Давлат плани тўғрисида Қорақалпоғистон АССР Госпланининг раиси Д. Жумабоев доклад қилди. У автоном республика меҳнатчилари юбилей йилида экономика ва маданиятни ривожлантиришда анчагина ютуқларга эришганликларини таъкидлаб ўтди. Беш йилликнинг якунловчи йилида республика меҳнат аҳли олдида янги кенг уфқлар очилади. Дастлабки ҳисоб-китобга қараганда, 1975 йилда автоном республика саноат ишлаб чиқариши 9,6 процент кўпаяди.

Қорақалпоғистон АССРнинг 1975 йилги Давлат бюджети ҳамда 1973 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида Қорақалпоғистон АССР молия министри Ж. Муятдинов доклад қилди.

Сессия иштирокчилари Қорақалпоғистон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пленумда сўзлаган нутқида кўрсатилган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли бажаришга астойдил аҳд қилганликлари тўғрисида гапирдилар.

Автоном Республика Олий Совети Автоном Республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги Давлат плани ва Давлат бюджети тўғрисидаги қонунларни қабул этди, 1973 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлади. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг фармонлари тасдиқланди, тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилинди.

ИРОҚ—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЎН КУНЛИГИ БОШЛАНДИ

БАҒДОД, 30 декабрь. (ТАСС). Ироқда Ироқ—Совет дўстлиги ўн кунлиги бошланди. [illegible] Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари О. У. Салимов бошчилигида совет дўстлик жамиятлари иттифоқи ҳамда [illegible] делегацияси [illegible] келди. Делегацияни аэропортда Ироқ—Совет дўстлиги жамияти бош секретари, Ироқ ҳукумати министри Мукаррам Ат-Талабани, пойтахт жамоатчилигининг намояндалари кутиб олдилар.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Бағдодда ва Басра ва Мосул шаҳарларида бўладилар.

ИНСОНГА ТАЪЗИМ

Раҳмат ФАЙЗИЙ.

ПУБЛИЦИСТИКА

Ота-боболаримиздан ўтиб келаётган ажойиб удумларимиз бор. Қарияларимиз кечки оқшом тушиши олдидан кўкда яркираб турган нозик ҳилолни кўришлари ҳамоноқ норасида гўдакни бағриларига босиб, юзларидан ўпадилар... Шу гўдак ҳаётидек беташвиш, беғубор, қувноқ бўлсин, ҳаёт дейдилар. Бундай пайтларда, мовий осмон қулоғига исирға таққанини пайқаган хонадонларда бир-бировларини муборакбод қилаётган, болаларни ўпиб, бағриларига босаётган, қариялар ҳатто бир-бировлари билан қучоқлашиб кўришаётганларини учратиш мумкин. Янги туғилган ой янги қувонч олиб келади... Бугина эмас. Халқимиз ҳар бир янгиликни очиқ чеҳра билан кувнаб кутиб олади. Бўртиб чиққан бойчечак, кўзларни қувонтирган бинафша қўлдан қўлга ўтиб, нозик бўйи дилларни чоқ қилганини кўрганмисиз? Ўрик гули, шафтоли гули, ялпиз баррасиничи? Сумалакка атаб ўстирилган қўлбола буғдой кўкиничи? Меванинг дастлабки донасини, резаворнинг тўнғич кўкини «омонлик-эсонлик» дея кўзга суртиб татиб кўрган, татиб кўрибоқ ёнидагисига мамнуният билан узатган дақиқаларчи? Ўҳў, қайбирини айтиш керак. Санаб чиқишнинг ўзи бир китобга етади-ку.

Башарият тарихида, ривоятлар, ҳикоятлар, афсоналарда ҳам, халқ донишмандлиги, ҳикматларида ҳам мана шу удумларнинг бариси замирида, табиат марҳамати, Инсон мўъжизаси, унинг шукроналиги замирида буюк бир ҳаётбахш куч борки, мавжудот шоҳи, ҳаёт булоғи Куёш ҳам унга тан беради. Бу Инсон меҳри, оқибатидир.

Асрлар оша яшаб, пишиб, чиниққан, тиниқиб бизгача етиб келган ва давримиз, замонамиз, жамиятимиз, эътиқодимизнинг талаб-эҳтиёжидан туғилган, яратилаётган янги расм, удумларимизнинг барида, унинг мағзи-мағзида кўнгил кўнгилдан сув ичади деган ҳикмат, меҳр товланиши, оқибат ётади.

Инсон меҳри! Зоти башар меҳри! Ўҳў, не-не алломалар ёзмаган, фикр юритмаган меҳр ҳақида. Меҳрнинг ёши муҳаббат ёшидан катта бўлса бордирки, зинҳор кичикмас. Зероки меҳр-муҳаббатнинг онаси бўлғусидир. Бинобарин меҳр қанчалик кекса бўлса, шунчалик ҳамиша навқирон. Ҳамиша товланиб туради.

Не бахтдирки, ана шу товланган меҳрдан баҳра оламиз. Ана шу баҳрамандликнинг шукронаси ўлароқ мазкур сатрларни ёзиш ва Янги йил тонготарида сиз билан, азиз дўстим баҳам кўришга жазм этдим. Бўлмаса Инсон меҳри ҳақида икки энлик қоғоз бетида тўлароқ, мукаммалроқ гап айтиш осон иш эмас.

Мана, Янги йилга ҳам етиб келдик. Юқорида айтганимиздек, бу ҳам янги расм, янги удум. Бу расм Октябрь қуёши билан хонадонимизга кириб келганича, қаттиқ ўрнашиб олди. Шундай ўрнашиб қолдики, ҳозирги ўғил-қизларимизга: «илгари арча байрами, янги йилни кутиб олиш расм эмасди» дейиш «маҳалламизда биттаям саводли йўқ эди» ёки «электр чироғи бўлмаган» деб ишонтиришдек амри-маҳол бўлади.

Мана шу биттагина расмнинг ўзида — Янги йил, арча баҳонасида товланган меҳру-оқибатлардан қанчадан-қанча баҳра оламиз. Бунга шунчалик ўрганиб қолганмизки, бирон бир марта бу тўғрида ўйлаб ҳам кўрмаймиз. Инсон табиати шундай. Нимаики руҳия-ҳолатига, ақл-идрокига қон-қони, жон-жонига сингиб кетган бўлса уни сира ўйламайди. Уйқу, тановул, кун, тун ҳақида ўйлаб кўрмагандек гап бу ҳам.

— Ассалому алайкўм, янги, етмиш бешинчи йил. Ассалому алайкўм азизлар, янги йилингиз қутлуғ бўлсин! — деймиз бугун меҳримиз товланиб бир-биримизга.

Янги йилни кутиш янги расм бўлса, ўтган йилнинг сарҳисобини қилиш ҳам одат тусига кириб қолди. Яхши одатга риоя қилмаслик одобдан эмас. Бироқ кичик суҳбатимиз газета саҳифасининг кафтдек бир жойида бўлаётганини ҳисобга олсак, бир неча йил, наинки бир неча, бир неча ўнлаб йилнинг мазмунига тенг бўлган етмиш тўртимизнинг бутун фазилатларини санаб чиқишга имконият қолмайди. Ахир қай бирини айтиш керак. Жаҳонда энг улкан Байкал—Амур магистрали —БАМнинг қурила бошлаганинимми? Бундан роппа-роса тўққиз кун муқаддам марказий матбуотда бир сурат босилиб чиқди. Пўстин кийиб олган куёвнавкар, қиз янгаси. Бахт уйидан чиқиб келаётган келин-куёвга меҳр билан боқиб, уларга бахт тилашяпти, тўпиғини ёпиб турган қордек ҳарир никоҳ кўйлаги устидан поча пўстин кийиб олган келин қувончидан олд тугмаларини қадамаган, сурат тагига: «Аёз ва Қуёш — БАМда никоҳ. Татьяна ва Владимир Пузанковаларни табриклаймиз», деб ёзилган. Келинг, азиз газетхон, шу Янги йил тонготарида биз ҳам асримизнинг буюк иншооти бунёдкорларини муборакбод этайлик: «Қўшақаринглар, ували-жували бўлинглар...». Эртасига яна бир сурат чиқди, кўргандирсизлар: Дарбозасига тарашадек-тарашадек ҳарфлар билан «Тиндёнок» деб ёзиб қўйилган ҳовлида ўн нафар тойчоқлар қор бўрон ўйнашаяпти. «Кечагина тайга эди, шу жойлар...» дейди газета. Унисида ҳам, бунисида ҳам Инсон меҳри товланиб турибди, муҳаббати бўлса, айтдик-ку, аёзда ҳам...

Фан оламида нима гап?

Жаҳон миқёсида юк ташиш борасида мисли кўрилмаган воқеа гувоҳи бўлдик. Оғирлиги, мураккаблиги, нозиклиги, масъулияти жиҳатидан Аср Юки деб номланса арзийдиган бу нодир ойнани манзилга — Кавказ тоғлари тепасига уч ҳафтада етказиб берган транспортчилар бу ишга роса тўққиз йил тайёргарлик кўрдилар. Жаҳон илму-фани ҳали билмаган бу ноёб ойна — обсерватория кўзгуси йигирма беш минг километр масофадаги ёниб турган шамни кўра олади! Ақл-идрок мўъжизаси дейсизми? Тўғри, фақат Инсон, Ҳазрати инсон меҳри тушгани учунгина, меҳр қўйгани учунгина ноёб кўзгу яралган!

Санои-нафиса оламида не гап? Меҳмондўстмиз. Гапни меҳмондан бошлай қолайлик. Нафосат оламининг маликаси Джоконда мамлакатимизга ташриф буюрганидан хабарингиз бор. Асрлар оша жаҳондаги барча санои-нафиса ихлосмандларини мафтун қилиб келаётган бу ноёб асар — Джоконда билан учрашиш, унинг рўпарасида чорак дақиқа (Ҳа, қатъий регламентга кўра учрашув муҳлати шундан ошмаслиги керак) ҳусни-жамолига махлиё бўлишга муяссар бўлган бахтиёрлардан бири Джокондани тантанали кузатиш маросими куни икки энлик хат билан пул киритибди. «Бир жуфт гул олиб Джокондага тақдим этишингларни илтимос қиламан...» дебди. Илтимос бажо келтирилиб, маликани Парижгача бир жуфт — оқ ва қизил гул кузатиб, ҳамроҳ бўлиб борган, гул эмас, гул шайдоси, нафосат соҳибининг меҳригиёси ҳамроҳ бўлиб борган...

Тўйларчи? Ўҳў... Молдаванлар бошлаб беришди, олтин тўйни. Кетидан қирғизлар, туркманлар, тожиклар тўй-тўйлашишди. Ўзимиздачи? Одамларимизнинг, қон-қардошларнинг бу тўйлардаги меҳр-оқибатларини ёзмоқ учун шоир айтганидек, осмон сиёҳдон, денгиз сиёҳ бўлмоғи даркор.

Меҳри дарё олтин қўллар яратган пахтамизчи? Беш миллион уч юз минг тонналик осмонўпар хирмонимиз қуёш нурида кўзни қамаштирар экан, бу худди ана шу кўнгли оқ, дили пок пахтакорнинг меҳри товланишининг ўзгинаси.

Меҳр! Бир нигоҳ ташланганда товланган меҳр тошни эритади, дейишади. Муболаға дейсизми? Аммо мантиқли муболаға.

Чой дамлаб, қуйиб бериш насиб қилганми? Қайтариб, тобига етказиб, гардишига олтин узук солинган пахта гул пиёлада ҳамроҳингиз ва ё азиз меҳмонга чеҳрангизда ним кулгу, сермулозимат билан узатганингиздаги меҳр товланишини нимага қиёс қилса бўлади? Йўқ. У беқиёс. Мавжудот, табиатдаги энг гўзаллар гўзали — зоти башар чеҳрасидаки табассум қалқиб, кўзларида ўт чақнадими, меҳр меҳрчи товлатгани, кўнгил кўнгилдан сув ичгани шу!

Чой қуйиш меҳнатмас санъатга, ихлос санъатига, узатиш нафосатга, роҳатга айлангандагина Инсон юзининг бутун гўзаллигидан баҳра олиш, меҳригиёсидан баҳра олиш насиб этади. Яшириб нима қилдим. Бир одатим бор. Машинкада босолмайман. Қўлимдаги қалам бармоқларим орасида қизиб турмаса, юрак тепишим унга уриб турмаса, қоғоз бетига тушаётган фикрлар ёлғондагисига ўхшайди, меҳрим тушиб етганга ўхшаб туради. Бир чеккаси ўртаниш ҳамдир.

Хемингуэй Сан-Франсиско-де-Паулага келганида шаҳар аҳолиси унга Куба байроғини тақдим этади. Кекса ёзувчи ҳаяжон билан байроқни ўпади. Пайтни қўлдан бой берган баъзи фотографлар яна такрорлашни илтимос қилганларида, адиб байроқни чин қалбдан меҳри товланиб ўпганини айтиб, такрорлашга рози бўлмайди.

Меҳри дарё авлодларимиз. Буюк инсон Владимир Ильич Ленин назари тушиб, меҳригиёси билан вояга етганмиз. Меҳримиз товланишига ўша Аврора залпларидан [illegible]. Урушнинг даҳшатли кунлари қамалда бўлган ленинградликлар Алишер Навоий юбилейини ўтказганлар. [illegible] эканлигини гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

Сарҳисоб дедик. [illegible] кўп миллатли аҳил оиламиз дастурхони бутлиги, меҳр-оқибатларимиз тобора ошиб бораётганини мамнунлик билан қоғозга тушира туриб, бир нарса, кўнгилни хира қилган ҳодиса хаёлни олиб қочди.

Меҳри зўрнинг қаҳри қаттиқ бўлади. Оддий ҳақиқат, табиий хол бу. Аммо бу сафар суҳбатимиз меҳр-оқибат борасида бўлганидан қаҳрни тилга олмадик. Бу бошқа мавзу. Аммо... худди шу дақиқада, мана шу дилхушлик чоғида, ўтган йил биз яшаб турган мана шу замини башарда ўн миллион киши очликдан ўлгани, тўрт юз олтмиш миллион киши очликдан ўлимга маҳкум этилганини эсласак, беихтиёр этларимиз жимирлашиб кетади. Айнан шу дақиқанинг ўзидаёқ Сизга кино экранида ва ёки фотосуратда хандаққа ташланиб, бир чеккадан отиб, ўлдирилган бузоқлар қалашиб ётганини кўрсатса нима дер эдингиз? Гўшт нархи тушиб кетишидан хавфсираган пулдорларнинг иши бу. ГФРда чиқадиган «Квик» буржуа журнали босиб чиқарган расмда худди юқоридаги воқеа акс эттирилган. Бир томонда юпун, йиртиқ кўйлаги тагида бўртиб чиққан қовурғалари устихонига ёпишган, чиллакдек хум калла бола холдан тойиб тиланчилик қилишга қўлининг мадори келмай ўтирибди. Ёнидаги суратда бояги гап. Устма-уст қалашган бузоқлар мурдаси. Қизиқ, хандақ тепасида одамлар туришипти... Журнал: «бу иккала сурат замини башаримиздаги баъзи тартибларни ўзгартириш пайти келмадимикин, дея дод, фарёд қилаётгандек...» деб ёзиб қўйибди тагига. Буржуа журналининг ўзи шундай деб тан олишга мажбур бўлган.

Шу ўринда яна бир чекинишга жазм этдим. Монреалда ЭКСПО кўргазмасидаги лавҳа кўз олдимга келди.

Одамлар билан лиқ тўла ним қоронғу улкан залга кирасизу кўзингиз хира ёруғлик қулоғингиз бундай кўпчилик тўпланганда камдан-кам бўладиган ғайри-табиий сокинликка ўрганиб улгурмасданоқ, кўққисдан чақалоқнинг бутун зал бўйлаб янграган «инга»сини эшитасиз. Нималигига тушуниб етмай мурғакнинг ўзини, эндигина она қорнидан ерга тушган, ҳали киндиги узилмаган кичик Инсонни — одам ушоғини экранда кўрасиз. Бамисоли шу ерда, мана шу турганлар орасида ҳозир бир аёлнинг кўзи ёриди-ю, одамлар нима қиларини билмай, бир нафас гангиб, жим қолгандай... «Ҳой, нега аграясизлар, болани олинглар... Онасига қаранглар... Мана бу рўмолга ўранг... Диванга, диванга олайлик... Ҳой, пайпоғини... эркак одам нимага тушинарди, тарқалинглар, ҳаво олсин... Димиқиб кетди... Сув сепинг, сув... Мана, сув... Ҳа, умри билан берган бўлсин. Ана, келди машина... Буёққа...» деб тетиккина кампир жонсарак бўлаётгани, атрофдагиларнинг ола-ғовури ҳали бошланганича йўқдай...

Вужудингиз титраб кетади, руҳия-ҳолатингизни аллақандай тушуниб бўлмайдиган туйғу — дилғашликми, севинч, меҳр-оқибатми, даҳшатми ё ғурурми — билиб бўлмайдиган ҳис-туйғу қоплаб олади, бунга бир-бирига қоришиб кетиб, [illegible] ҳаяжонга солади кишини. Ақл-идрокни бир зум шоширрб, гангитиб қўяди. [illegible] «Ҳар [illegible] сонияда инсон оламга келади» деб ёзилган эди. Шу эҳтимол экранда ўн хонали рақам пайдо бўлди. Бу рақамлар ер юзидаги аҳолининг сонини кўрсатарди. Бир пасда унинг [illegible] охирги рақам ўзгарди, [illegible] Яна бир Инсон оламга келди, замини башар [illegible].

Экрандаги чақалоқ ҳам, унинг «инга»си ҳам [illegible] ҳар дақиқада оламга келаётган ҳар бир Инсон [illegible] гандай бўлади.

Ким билади дейсиз, ким туғилди экан? Мария Кюрими ё Шота Руставели? Жон Рид ми ё Пётр Чайковский? Балки Ибн Сино ёки Комаров оламга келгандир? Экзюпери Антуан де Сент-Экзюпери туғилгандир?

Бу фикрлар ларзага келтиради одамни, тинчим бермайди, ҳаяжонга солади. [illegible] ҳар бир кишининг юраги ана шундай ҳис-туйғуларга тўлади...

«Жаҳонда ҳар куни 200 минг бола оламга келади, — дейилади кечагина босилган матбуот хабарида, — шундан 40 проценти бир умр қорни тўйиб овқат емайди...».

Азиз газетхон! Энди ўйлаб кўрингчи, қанақа меҳру, қанақа оқибат бор бу ерда. Биз юқорида айтганимиздек, ўзимиз, ўзаро шу қадар меҳр-оқибатга ўрганиб қолганмизки, мана шунақанги қиёс қилгандагина бунинг қадрини эслаймиз, кўз олдимизга келтирамиз.

Тинчлик тарафдорлари совет ҳаракатининг йигирма беш йиллигига бағишланган конференция бутун жаҳон тинчлик тарафдорларининг диққат эътиборини ўзига тортди. Икки кун давом этган конференция минбаридан сўзланган оташин нутқларда совет кишиларининг ҳудди шу меҳр-оқибатлари ҳақида тўлқинланиб гапирилдики, шу йиғин иштирокчиси сифатида ажойиб кишиларимиз, замондошларимизнинг бебаҳо инсоний фазилатларини асарларимизда ёркин акс эттиришдек шарафли масъулиятни чуқур ҳис этдим.

Бу фазилатлар бизда Ватанимизга, халқимизга, раҳнамо партиямизга бўлган эътиқодимиздан, меҳри оқибатимиз шундан.

Меҳримизни оширaётган шу меҳрибоннинг ўзи, унинг ақли-идроки бўлган Марказий Комитет, унинг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев.

Бир нарсага диққат қилайлик. Урушнинг биринчи кунидан то охирги кунигача бевосита иштирок этган, унинг барча азоб-машаққатларини кўриб, бошидан кечирган меҳри дарё Инсон тинчликни сақлаб қолиш, уруш деган даҳшатнинг ҳавфини йўқотиш ишига бошчилик қилишининг ўзи бизнинг юксак бахтимизки, олижаноб инсоний фазилат — меҳр-оқибатнинг юксак намунасидир. Киноленталарда, телевизор экранларида разм солганмисиз. Америка тупроғида, Европа, Осиё, Африка тупроғида бўлган чоқларида Леонид Ильич Брежневнинг Совет Иттифоқи Гимнини тинглаётганига разм солганмисиз? Бутун вужудида аллақандай ички хаяжон сезилиб туради, меҳригиё назар, меҳридарё қалб, мураббиёна меҳрибонлик барқ уриб туради.

Ҳа, ҳар биримизнинг меҳримиз партиямиз меҳрибонлигидан. Башариятнинг бахтли зоти бўлганимиз билан фахрланамиз. Биз Инсон ҳазратига сажда қилсак арзийди. Унинг меҳру—оқибатига қўша таъзим лозим. Зоти башарнинг меҳри ошиб бораверади.

ЯНГИ ЙИЛ ЎЙЛАРИ

Бундан роса ярим ой илгари,
элдан олдин
Сабр косаси тўлиб
қизим безатди арча.
Кичкинтойга қўшилиб
ўйимни шеърга солдим,
Туғилажак болага
қавигандай кўрпача.
Биз-ку етмиш беш учун,
Буолма, Чинниҳоллар
Саксонинчи йилларга қўйди
меҳнат тошини.
Аммо, умр чўтидан
қисқартмоқни ким ҳоҳлар.
Хотин-қизлар бекорга
яширмайлар ёшини.
Янги йил яхшиларни
яшартса-ю бир ёшга,
Бир бошин икки этса,
бешни эса олтовлон.
Арафада туғилган қанча
қизалоқ, ўғлон
Янги йил бахти билан
кўз очишса қуёшга.
Қизим арча безатар,
ялтироққа овора,
Менга эса арча — йил,
шохлари ой туюлар.

Йил — онадир, ойлари — фарзанд,
кунлар невара,
Ранго-ранг чироқ бўлиб
боқмоқда менга улар.
Шаббалар орасидан
йилтиллар ҳаёлларим,
Бугунга етмай қолган
кимнидир солар ўйга.
Кўнглимда шивирлайман,
ёғилар саволларим,
Дўстларга ташналикни
қондириб қўшиқ, куйга.
Ҳисобда саналмаган
саноқлар қолди қанча,
Хамир учидан патир —
орзуларим эт парвоз.
Тезроқ келгин Қорбобо,
сенсиз хувиллар арча,
Қаҳратон совуғидан
ёноғимга бер пардоз.
Болакайдай югуриб,
йиқила ва йиқила,
Қордан «отишмоқ» ўйнаб
яшартсак юзимизни.
Қўлларни музга ишқаб,
қувончдан кула-кула,
Қорқизнинг эртагига
отайлик ўзимизни.

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

ЕТТИНЧИ БЛОК ТАЙЁР

ТАХИАТОШ. (Қорақалпоғистон АССР). Тахиатош ГРЭСида 110 киловатт қувватига эга бўлган еттинчи энергоблок ишга туширилди. Эндиликда Бухоро конларининг арзон табиий газида ишлайдиган станциянинг жами қуввати 380 киловаттга етди.

Тахиатош ГРЭСи—Амударё этакларида асосий энергетика базасидир. Унинг қувватини ошириш Хоразм области, Қорақалпоғистон ва Туркманистон ССРнинг Тошовуз областидаги шаҳар ва қишлоқларнинг ишлаб чиқариш кучларини тезроқ ривожлантиришга имкон беради.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Белгиловчи йил марраси эгалланди. Халқ хўжалигимизнинг барча соҳалари каби саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидан кетма-кет хушхабар келяпти. Уларда КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларига жавобан йиллик социалистик мажбуриятларини бажарган, ишлаб чиқариш самарадорлигини тобора ошириб, маҳсулот сифатини яхшилаётган меҳнат коллективларининг ғалабаси ҳақида ҳикоя қилинади.

ЮТУҚ

БУХОРО. Когон пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари беш йилликнинг белгиловчи йилида ажойиб ютуққа эришдилар. Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани муддатидан анча олдин бажарилди.

Р. ЗАРИПОВА.

31 МИНГ СЎМ ФОЙДА

ХОРАЗМ. Қўшкўпирдаги 69-автобаза коллективи 340 минг ўрнига 360 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб бериб, йиллик планни бажарди. Умумий ҳисобда 31 минг сўм фойда олинди. Э. Матёқубов, С. Ёқубов, О. Нуржонов каби ҳайдовчилар эришилган ютуққа муносиб ҳисса қўшдилар. Шунингдек, корхонада автопаркдан фойдаланиш коэффициенти яхшиланди.

У. БЕКЖОНОВ.

ДАРЁЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

СУРХОНДАРЁ. Термиз дарё порти коллективи белгиловчи йил юк ортиш ва тушуриш планини ошириб бажарди. Бугунгача мамлакатимиз халқ хўжалиги ва халқаро савдо учун 250 минг тоннадан ортиқ юк ташиб берилди. «Ашхобод», «Мурманск», «Юрий Гагарин», «Тошкент» теплоходлари коллективлари эса анчадан бери ўнинчи беш йиллик ҳисобига иш бажаришяпти.

Н. АБДУРАҲМОНОВ.

Совет Ўзбекистони — Сирдарё ГРЭСи қурилишида

ҲАҚИҚАТГА АЙЛАНГАН АФСОНА

УЧИНЧИ БЛОК ЯГОНА ТАРМОҚҚА УЛАНДИ

Қип-қизил яйдоқ чўл. Тупроқ чангиб ётибди. Беш-ўн одим нари-берида қовжираган янтоқ шохлари титрайди. Бекобод шамоли гоҳ билқиллаб турган тупроқни тўзитса, гоҳ янтоқ шохларини чирт узиб, осмонга ирғитади. Пастликда шарақлаб оққан Сирдарё бепоён чўлга наф келтирмайди — Мирзачўл ерлари сувга ташна бўлиб, лаб ялаб ётибди.

Асрлар, минг йиллар давомида Мирзачўл шундай қолиб келди. Халқ бундан зорланиб афсоналар тўқиди, Фарҳодини яратди. У Ширини шартларини бажо келтириш ниятида тоғ қўпорди, чўлга сув чиқаришга бел боғлади. Тоғ қояларини кесиб канал чиқариш, чўлни суғориш у вақтларда фақат орзугина эди. Халқ яратган Ширин ва Фарҳод ўз умидларига етолмади, ўша замон найранглари қурбони бўлди... Шу эзгу афсона важидан Бекободдаги икки қоя Фарҳод ва Ширин номи билан юритилади.

Минг йиллар ўтиб, афсона ҳақиқатга айлана бошлади. Фарҳод ва Ширин ниятларини авайлаб-сақлаб ётгандай унсиз қўшқоя бизнинг замондошларимиз қудрати билан ўзлаштирилди. Мураккаб ишларни бартараф этишга қодир совет кишилари сув чиқариш, Мирзачўлни яшнатишга киришиб кетдилар.

...Фарҳод қоясидан туриб Мирзачўлга боқинг-а! Сирдарё сувини етаклаб келган азаматлар қудратидан қадимий чўл ям-яшил водийга айланиб кетганлигини завқ-шавқ билан томоша қиласиз. Мевали ва манзарали азим дарахтлар шабадада оҳиста чайқалади. Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунларида халқ ҳашари билан тикланган Фарҳод ГЭСи шалоласига маҳлиё бўлиб, хаёл сурасиз. Ахир шу сув-энергетика иншоотини 1943 йил қаҳратон қишида 70 минг қурувчи тиклаб берди. Хаёлга ҳам сиғдириб бўлмас оз фурсатда Сирдарё бўғилди. Мирзачўлга жон кирди — чўл сув олди, нур олди. Мўл ҳосил ишқидаги деҳқоннинг орзуси ушалди. Чўл бўйлаб электр тармоқлари бунёд этилди. Энди ижодкор халқ сон-саноқсиз электр симлари гўзал Ширин зулфининг толалари-ю, суғориш каналлари паҳлавон Фарҳод сирли камонининг ўқ-ёйи деган янги афсоналар яратди.

Мирзачўлда кўркам посёлкалар, обод шаҳарлар бунёд этилди. Улар электр нуридан чароғон. Сирдарё бўғилган жойдаги шифиллаган дарахтзор орасида энергетиклар даргоҳи — Фарҳод посёлкаси ярқ этиб кўзга ташланади. ГЭСдан қудрат олаётган металлургия заводи, цемент комбинатининг тафти шу ерданоқ сезилиб турибди. Фарҳод посёлкасидан кун ботар тарафга бораверишда Ширин шаҳри ташкил топди.

Ширин — замонавий шаҳар. Ўзига яраша катта рўзғори бор. Қарийб 20 минг киши истиқомат қиладиган шаҳар тўкис уй-жой кварталларига, боғча-яслиларига, мактабларига, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шоҳобчаларига эга.

Сирдарё ГРЭСи жаҳонда энг йирик иссиқлик электр станцияларидан бири бўлади. У тўла қурилиб бўлгач, йилига қарийб 30 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилади. Ўрта Осиё экономикасини юксалтиришга хизмат этадиган ана шу энергия ҳозир Ўзбекистондаги барча нурхоналарда бутун йил давомида ҳосил қилинаётганидан ортиқроқдир. Сирдарё станцияси нур ҳосил қила бошлаганига икки йилдан сал ошди. Шу муддат ичида ҳар бири 300 минг киловаттли иккита энергетика блоки фойдаланишга топширилди. Кеча станцияда қўш байрам нишонланди: корхона ҳаракатга келганидан буён 5 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинди. Бунинг устига станциянинг учинчи паҳлавон энергетика блоки саноат токи бера бошлади ва у Ўрта Осиё ягона тармоғига уланди.

Шу тариқа беқиёс станциянинг қудрати ортиб бормоқда. Корхона Мирзачўлнинг Фарҳод қоясига яқин қисмида мамлакатимизнинг турли жойларидаги ишчи коллективларининг яқиндан бераётган дўстона кўмаги туфайли тез тикланяпти. Корхона бош инженери Владимир Иванович Ноздрачев таъкидлайди:

— Станциямизга келган меҳмонлардан бири Сирдарё ГРЭСи Мирзачўл саноатининг гули деб атади. Менга қолса, корхонани мамлакатимиз халқлари дўстлигининг ҳайкали дегим келади. Негаки, станцияни барпо этишда мамлакатимиздаги ўнлаб корхоналарнинг ишчи коллективлари муносиб ёрдам кўрсатмоқдалар.

Катта станция куч йиғяпти, қудрати ортиб боряпти. Кечадан бошлаб унинг қуввати 900 минг киловатт билан ўлчанмоқда. Учинчи блок муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Қурувчилар, монтажчилар, ускуналарни созловчилар аҳил бўлиб, мардона меҳнат қилдилар.

Шундай қилиб беш йилликда Сирдарё ГРЭСининг пландан ташқари — учинчи энергетика блоки фойдаланишга топширилди. Турбиначи слесарларнинг, агрегатни изоляцияловчиларнинг, ёғлаш-мойлаш, вакуум системасини ишга тайёрловчиларнинг мардона меҳнати ажойиб самаралар берди. Қарийб 200 метр баландликдаги иккита мўри савлат тўкиб турибди. В. Яшин, В. Шахиев бригадалари монолит ва йиғма-темир бетон ётқизишда алоҳида жасорат кўрсатдилар. ГРЭСдан 500 минг вольт кучланишли электр линияси «Қўқон» подстанциясига уланди. Бу билан Фарғона водийсида электр энергияга бўлган тақчилликка барҳам берилади. Станцияда очиқ типдаги тақсимлаш қурилмалари барпо этилди. В. Петров бошлиқ монтажчилар линияни станцияга туташтиришни ўн кундаёқ бажариб қўйдилар. Ш. Шарафутдинов бригадаси энг охирги ишларни бажарди: қозонга сув берадиган насосни монтажлаш қисқа муддатда адо этилди. Турбиналар буғ бера бошлади. Турли касб эгаларининг қўлни-қўлга бериб меҳнат қилиши натижасида корхонанинг учинчи энергетика блоки ҳам саноат токи бера бошлади.

Ўрта Осиё энергетика ҳалқасининг қудрати яна ҳам ортгани станция учинчи машина зали бошқарув пультидаги рақамлар жилвасида акс этиб турибди. Бу вақтда кеч кириб, ҳамма ёқда Ильич нурлари порлай бошлади. Фарҳод ГЭСи ва Сирдарё ГРЭСи. Таққослаш завқли. Сирдарё станцияси тўла ишга тушгач, Фарҳод ГЭСидан 50 баравар кўп энергия ҳосил қиладиган бўлади. Мана, Фарҳод посёлкаси ва Ширин шаҳри ёнма-ён қад ростлади. Гўё бир-бирига қўл бериб тургандай. Уларнинг тақдири бир умрга боғлангандай.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратда: станциянинг 300 минг киловатт қувватли учинчи блоки подстанциясини монтажлаш.

А. Горокрик фотоси. (ЎзТАГ).

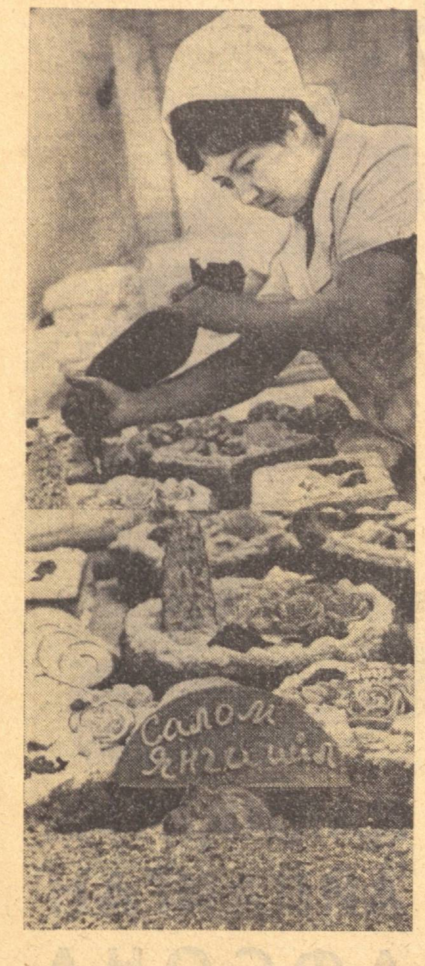

ОЛАМГА ТИНЧЛИК

ЖАҲОНИЙ РЕПОРТАЖ

Даврамиз кенг, дастурхон тўкин эди. Соат 12 га бонг уришига ҳали вақт бор. Ҳамма сўнгги дақиқаларни илҳақлик билан кутмоқда. Шу пайт, телевизорда диктор қиз:

— Диққат қилинг! Томошабин ўртоқлар. Эътиборингизни космик кемадан олиб кўрсатиладиган жаҳоний репортажга ҳавола қиламиз, — деб қолди. Кўп ўтмай экранда космонавтлар кўринди.

— Кемамиз Шарқ томон парвоз қилмоқда. Янги йил кун билан тун алмашадиган томондан бошланади. Демак, йўлда Қорбобони қаршилаб борамиз.

Байрам столи атрофида ўтирганлар космик кема командирининг сўзларига диққат қилиб, нигоҳларини экранга қадашганди.

— Мана, Таймир. Алломаларнинг айтишича Қорбобонинг ватани Таймир экан. Қорбобо шу ерда изғирин шамол билан ака-ука тутинган. Шу ерда қутб туни билан ўз тақдирини боғлаган. Уларнинг қизлари бўлмиш Музлик ҳам мангу аёз, тун ва шамол тимсоли сифатида дунёга келган экан. Ҳозир бу ерга инсон қадами етган. Совет кишилари Арктика тундраси ва Сибирь тайгалари ёқасида замонавий Норильскни барпо этишган. Ана, норильскликлар янги йил дастурхонини тузаш билан банд...

— Мамлакатимизнинг Узоқ Шарқ чегарасига яқинлашмоқдамиз, — сўзида давом этди командир. — Шу пайт «зангори экран»да пассажир теплоходи кўзга ташланди.

— Бу Ленин орденли Узоқ Шарқ денгиз пароходчилигига қарашли «Мария Ульянова» кемаси. Унда ишлаб чиқариш илғорлари, олимлар ва журналистлардан иборат туристлар саёҳат қилишмоқда. Кемада бир группа ўзбекистонлик туристлар ҳам бор. Совет туристлари янги йилни куррамизнинг белбоғи — экваторда Қорбобо ҳузурида эмас, балки денгиз ва океанлар соҳибқирони Нептун олдида ўтказадилар.

Экранда тасвир ўзгара бошлади. Аввалига эҳромлардан чалинаётган қўнғироқлар овози қулоққа чалинди. Ҳаммамиз баравариға Япония,—дедик. Космонавтнинг сўзича қўнғироқлар 108 марта урилар экан. Овози радио орқали эшиттирилади. Чунки, японлар тонг ёришмасдан қуёшнинг биринчи нурлари билан бирга янги йилни қаршилашлари зарур. Ғафлат босганларга эса, янги йил омадсиз бўларкан. Телевизорда байрам дастурхони кўринди. Унга тўқчилик белгиси — гурунч печеньеси, узоқ умр рамзи — узун макарон, соғ-саломатлик тимсоли — нўхотдан пиширилган таомлар қўйилган.

Ҳа, Япония дахшатли ёвузликни бошидан кечирган мамлакатлардан. Улкан Орол аҳолиси Хиросима фожиасига дуч келган. Атомнинг асорати ҳанузгача ўз изини йўқотмай келяпти. Японларнинг бу удумларида ёвузликнинг такрорланишига сира йўл қўймаслик ўз ифодасини топган.

— Тинч океани оша Америка қитъасига яқинлашмоқдамиз, — давом этди космик кема бошқарувчиси. — Марҳамат. Экрандаги тасвирга диққат билан разм солинг. — Пирпираб турган телевизор экранида қуш фотолавҳа кўринди. Кейин дикторнинг овози эшитилди.

— 1974 йили ер юзида 10 миллион киши очликдан ҳалок бўлди. 460 миллион одамга ўлим хавф солмоқда... Бундай нохуш хабарларни Ғарб матбуоти саҳифаларида ўқиш мумкин. Осиё, Африка, Латин Америкасида озиқ-овқат танқислиги ҳукм сурмоқда. Бу ерларда одамлар очликдан қирилиб кетиши мумкин. Капитал дунё корчалонлари бунга асосан туғилишнинг кўплиги, об-ҳаво шароити — қурғоқчилик, кам ҳосилликни рўкач қилиб кўрсатмоқдалар...

Экрандаги суратларда очликдан қоқ суяк мурғак бола билан атайлаб ўққа тутилган бузоқларнинг чуқур ҳандаққа кўмиб ташланаётганлиги акс эттирилганди.

— Ноинсофлар, бефарқлар, — даврада ўтирганларнинг кайфияти бузилди. Кимдир столга мушт урди...

— Кемамиз Атлантика океани устида. Бироздан кейин Европа бошланади. Катта қитъа кўрсатувларини томоша қилинг.

— Ия, ўзи нима гап? — экранда дераза-эшиклардан кераксиз уй жиҳозлари, дарз кетган идиш-товоқ ва эски-тускилар улоқтириларди.

— Бу италияликларнинг удуми. Римликлар янги йилни қаршилашда бахт келтиради деб шундай қилишади.

Телевизордаги тасвирлар тез-тез ўзгариб, бир-бирига уланиб кетди. Мўри тозаловчи кетидан қувиб юрган немислар билан австрияликларни кўрдик. Нақл қилинишича, янги йил кечаси оз бўлса ҳам қоракуя юқтириб олган кишига бахт кулиб боқаркан. Берлин — Дрезденда бошқача анъана. Бу ерлик новвойлар миллионтадан зиёд янги йил кулчаси ёпишибди. Экранда қаср-минора сарой кўринишидаги пряник ва коврижкалар кўринди. Бу пишириқлар ГДРда ажойиб совға ўрнига ўтар экан.

— Сунъий гул бойланган чўп ва шохчаларни кўтариб, қўшиқ айтаётганлар ким бўлдийкин?

— Булар руминлар. Руминияда бундан ташқари янги йил айёмида «эчки» ўйинини ўйнаш оммавий тус олади. Одамлар устларига пахмоқ кўрпа ташлаб, эчки ниқобида, музика оғушида қувноқ сакрайдилар.

Ҳаммадан кўра финляндияликларнинг янги йил удумлари қизиқ экан. Биз телевизорда фин қизларининг ковушларини елкадан ошириб эшик томонга ташлашаётганлигининг шоҳиди бўлдик. Ковуш уч томони билан эшикка туриб қолса, ёшлар тўйимиз бўларкан деб хурсанд.

Соат чоракам тўққиз. Экранда Ватанимиз пойтахти. Қаҳрамон шаҳар — тинчлик, дўстлик, қардошлик рамзи Москва, Кремль, Қизил майдон кўринди. Яна уч соатдан кейин пойтахтликлар янги— 1975 йилни қаршилайдилар. Кремль курантининг жарангдор таниш бонг садолари олам узра таралади.

— Манзилга яқинлашяпмиз. Саноқли минутлардан сўнг кемани қўндирамиз. Ҳозирча Ҳиндистон манзараларига қаранг. — Телевизордаги томошалардан шуни билдикки, Ҳиндистон халқи янги йил кечаси сира ғазабланмас, жаҳли чиқмас, бўлар-бўлмасга аччиқланавермас экан. Акс ҳолда йил бўйи нохушликлардан қутулмаймиз деб ўйлашаркан. Экранда яна тасвир ўзгарди. Дикторлик қилаётган космонавт: «Бағдод телевидениеси кўрсатади» деди. Бир оздан кейин экран ёришиб, дунёга танилган «Баҳор» рақс ансамблининг солисткаси Раъно Низомова шўх ва нафис хиром этди. Чилдирманинг бака-банги хонамизга алланечук файз ва қувонч киритди. Рақсдан сўнг «Гўзал» ансамблининг солисти Гулшод Отабоева, республикада хизмат кўрсатган артист Муҳаббат Шамаева қўшиқ айтишди. Аввалига ҳаммамиз ҳайрон бўлдик. Фикримизга тағин космонавтнинг ўзи равшанлик киритди.

— Санъаткорларимиз Бағдодда Совет Ўзбекистонининг олтин тўйига бағишланган тантаналарда иштирок этишмоқда, — деб шарҳланди бу воқеа.

— Шундай қилиб, жаҳоний репортажимизни якунлаймиз. Сиз дунё халқлари янги йилни қандай қаршилашлари-ю, уларнинг тинчликка, эркинликка, маъмурчилик ва фаровонликка, омад ва бахтга нақадар интиқ эканликлари билан озми-кўпми танишдингиз.

Телевизорда байрам концерти бошланган ҳам эдики, эшик очилиб, хонага олдиндан буюртма қилинган Қорбобо билан Қорқиз совға кўтарган ҳолда ташриф буюришди. Соат 12 га бонг урди. Муборакбодлар, рақс ва қўшиқлар бир-бирига уланиб кетди...

Заминимизнинг турли бурчагида фақат янги йил кутиш билан боғлиқ анъана, одатларга осуда дам, тинч меҳнат ғоялари сингдирилган экан, буларда одамлар яшаб турган ери, миллати ва ирқидан қатъий назар озодлик, мустақиллик, тинчликка илҳақлик кўринади.

Анъаналар социалистик тузум шароитида янгича маъно касб этган . Хоҳ чўлда, хох ўрмон ёки музликлар қаърида бўлмасин одамларимиз ёлғизлик сезмайди, катта оила фарзандидек яратувчанлик билан собит қадам ташламоқдалар. Чунки тузумимиз, турмушимиз тарзи шундай. Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз ватандошлар!

Ҳ. НОСИРОВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

— Марҳамат, мана бу йигитимиз 1978 йилни кутиб олмоқда.

Янги йил модаси.

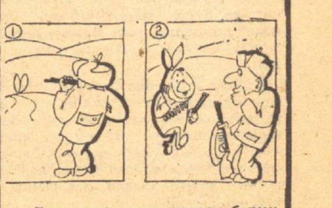

...Тиш оғриғининг давоси борми.

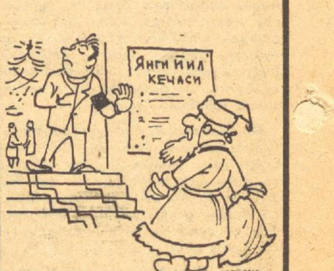

Устки кийимда кириш ман қилинади.

Сўзсиз сурат.

Меҳмонлар келишмоқда, шампанское қани?

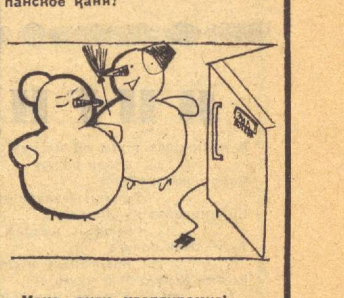

Мана, янги квартирамиз!

А. Холиқов, А. Ғуломов ва Э. Рўзибоев чизган расмлар.

ДЕНГИЗЧИЛАР ТАБРИГИ

«ЎЗБЕКИСТОН» КЕМАСИ

Ленин орденли Қора денгиз пароходчилигига қарашли «Ўзбекистон» кемаси денгизчиларидан янги йил арафасида табрик телеграммаси олдик. Телеграммада денгизчилар республикамиз меҳнаткашларини янги йил байрами билан табриклаб илиқ сўзлар айтишган.

Ленинград кемасозлари қўли билан бунёд этилган «Ўзбекистон» теплоходи 12 йил мобайнида 300 мингдан зиёд йўловчини ташиди, Қора денгиз Эгей ва Ўрта Ер денгизларида 600 минг миль йўл босди. Болгария, Руминия, Туркия, шунингдек Яқин Шарқ мамлакатлари портларида бўлди. Кемада 56 коммунистик меҳнат зарбдори, 2 та коммунистик меҳнат бригадаси ишлаб турибди.

Теплоходда серқуёш диёримиздан, кемани оталиққа олган Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати ишчиларидан олинган материаллар асосида тематик кўргазма ва стендлар ташкил этилган. Ҳозирги кунда кема экипажи капитал ремонтга тайёрланмоқда. Келаси йил баҳоридан теплоход яна Қора денгиз ва Мармар денгизида қатнай бошлайди.

«АЛИШЕР НАВОИЙ» ТЕПЛОХОДИ

Тинч океанидан ҳам худди шундай мазмундаги табрик телеграммаси олинди. Бу телеграммани Ленин орденли Узоқ Шарқ пароходчилигига қарашли «Алишер Навоий» теплоходи денгизчилари йўллашибди. Кема капитани А. Кулагин буюк шоир ватани — Ўзбекистон меҳнаткашларини янги йил билан қизгин қутлаган. Теплоход яқинда Тошкент билан биродарлашган шаҳар — Америкадаги Сиэтлда бўлган эди. Денгизчилар шу шаҳар аҳолисининг ҳурмат ва эҳтиром ҳисларини ҳам йўллайдилар.

Кема экипажи юк ташиш планини бир ярим ой илгари бажарганини маълум қилади. Пландан ташқари 300 минг сўмлик даромад қилинди. Коллектив диёримиз меҳнаткашларига тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида катта муваффақиятлар тилайди.

АХБОРОТ

ЧЎЛДА БЎСТОН

Сирдарё райони Мирзачўлнинг энг кўркам, сердарахт ва хушманзара зонасига айланиб бормоқда. Районда айниқса кейинги йилларда боғ-роғлар яратиш, йўл ёқаларига дарахт ва гул кўчатларини ўтқазиш, сўлим хиёбонларни кўпайтириш йўлида катта ишлар қилинмоқда. Бундан уч йил олдин ана шу мақсадда районда махсус кўкаламзорлаштириш участкаси ташкил этилган эди. Бу ташкилот коллективи Сирдарёнинг кўрки-жамолини янада очишга катта ҳисса қўшмоқда. Қисқа вақт ичида ташкилот кучи билан қатор боғлар, хиёбонлар ва гулзорлар ташкил этилди, йўл ёқалари ободонлаштирилди, 45 минг тупдан зиёд турли дарахт кўчатлари ўтқазилди. Участканинг қўли гул ишчилари 1975 йилда камида 50-60 минг туп дарахт кўчатлари ўтқазиб, уларни меҳр билан улғайтириш йўлида астойдил иш олиб бормоқдалар.

АНЪАНА БЎЛИБ ҚОЛДИ

Гулистон шаҳар сут заводида сифат кўригини ўтказиб туриш одат тусига айланди. Чунки бу тадбир ўзининг ажойиб самараларини бермоқда: шаҳар аҳолиси завод маҳсулотларининг сифатидан мамнун бўлаётир. Доимий анъанага кўра яқинда бу ерда навбатдаги сифат кўриги куни ўтказилди. Унда область ҳамда шаҳар ташкилотларидан вакил бўлиб келган 20 дан ортиқ сифат комиссиясининг аъзолари қатнашдилар. Кўрикда заводда чиқарилаётган маҳсулотларнинг 12 тури бўйича текшириш ўтказилди ҳамда уларнинг кўпчилиги энг юқори баҳоларга сазовор бўлди.

«ИВАНОВО» СОВХОЗИДА ИШ ҚИЗҒИН

Мирзачўлда машҳур тўқимачилар шаҳрининг номи билан аталувчи «Иваново» совхози ташкил этилди. Қўриқ воҳанинг энг кенжа хўжалиги коллективи бу йил дастлабки хирмон учун курашмоқда. Янги совхоз асосан картошка етиштириш бўйича ихтисослаштирилади. Уни Иваново областининг таниқли картошка етиштирувчилари оталиққа олишган. Ҳозир у ердан Мирзачўлдаги бу янги совхозга махсус машина ва механизмлар уруғлик учун ажратилган янги картошка сортлари келтирилмоқда. Ивановолик малакали мутахассислар эса бу ерга келишиб ўз тажрибалари билан ўртоқлашадилар. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши — Иваново ҳамда Мирзачўл деҳқонларининг ўзаро ҳамкорлиги ва дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАКТ ВА ШАРҲ

СУВНИНГ ИЗМИ МАШИНАДА

«Узоргтехстроймелиорация» трестининг сув иншоотларини автоматлаштириш ва телемеханизациялаш бўлими инженерлари Пачкамар сув омборида созлаш ишларини тугатиб, объектни фойдаланишга топширдилар. Жамоатчи мухбиримиз В. Морозов ана шу трестнинг бўлим бошлиғи Алексей АКСЁНОВдан бу воқеани шарҳлаб беришни сўради.

— Янги техникани жорий этиш бўйича 1974 йилги планга мувофиқ мутахассисларимиз Ўзбекистондаги 8 насос станцияси ва 120 сув иншоотида созлаш ишларини олиб боришди. Ана шу объектларнинг барчаси фойдаланишга топширилди ва ҳозирги кунда яхши ишлаб турибди. Пачкамар сум омборини автомат измига бўйсундириш ўтган йил қўлдан чиқарилган ишларнинг каттасидир. Сув омбори 1972 йилда фойдаланишга топширилган бўлса-да, сув тақсимлашни автоматлаштириш жуда суст жорий этилаётган эди. Трестимиз ходимлари монтаж ва созлаш ишларини ўз муддатида тугатдилар. Бу ерда йигирмата телеавтоматик ва телемеханик ускуна монтаж қилинди. Бу ишга сарфланган ҳаражатлар 1-1,5 йил ичида ўзини оқлайди.

Эндиликда Пачкамар сув омборидан «оқ олтин» далаларига об-ҳаёт автомат усулда оқизилади. Инженер бошқарув пульти ёнида сув ҳажми ва унинг ҳаракатини кузатиб боради. Ақлли машиналар сув тақсимлашни бошқариб, об-ҳаётни тежашга имкон беради.

Бундай автоматлаштирилган системалар бирлаштирилиб, Ўзбекистондаги барча сув иншоотлари ягона комплекс орқали бошқариладиган кун узоқ эмас.

ЯНГИ СУҒОРИШ УСУЛИ

БИР КИШИ САККИЗ КИШИ ЎРНИДА

Қорақалпоғистоннинг жанубидаги янги катта пахтачилик райони — Элликқалъа массивида Урта Осиёда гидроавтоматик усул билан суғориладиган биринчи пахтазор бунёд этилмоқда. Бунинг учун Бектемирдаги ирригация автоматлари ва телеускуналар заводи гидроавтоматлар ясашга киришди.

«Узгипроводхоз» институтида ишлаб чиқилган янги суғориш методи синаб кўрилиб, ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Кўкламда Элликқалъада Беруний районининг «Ленинизм» колхози 141 гектар ерда шу методни қўллайди. Чўлдан ажратиб олинган майдонлар яхшилаб текисланмоқда, ариқлар ўтказилмоқда. Пахтазор — суғориладиган 16 участкага бўлиб чиқилади ва ҳар бир участкада иккитадан гидроавтомат ўрнатилади.

Бу ерда сувчининг вазифаси қий;ин бўлмайди — эгатларнинг қулоғини навбатма-навбат очиб туради. Автоматлар участкага белгиланган миқдорда сув беради ва ғўза сувга қонгач сув беришни тўхтатади. Шундан кейин сув ариқ орқали қўшни автоматларга боради.

Гидроавтоматик суғоришда сув коллекторларга ташлаб юборилмайди, ундан тамомила фойдаланилади. Шу туфайли бир мавсумда бундай майдонда 200 минг куб метргача сувни тежаш мумкин бўлади, битта сувчи автомат ёрдамида 8 гектар ерни суғоради, ҳолбуки, аввал, бу ишга 9 киши талаб қилинарди. Эгатга сув бир маромда берилганлигидан ғўза ёппасига бир текисда ўсади. Бу ҳосилни машинада териш жуда қулайдир. Тажрибалар бу ерда ҳар гектарнинг қўшимча ҳосилдорлиги 7 центнерга етишини кўрсатди.

Кейинчалик колхозга ажратилган 700 гектар қўриқ ерда гидроавтоматик суғориш методини қўллаш мўлжалланаяпти. Мутахассисларнинг айтишларича, келажакда пахтазор ва бошқа экинлар учун ўзлаштирилиш мўлжалланаётган Элликқалъадаги жами 100 минг гектар ерда шу методни жорий этиш мумкин.

(ЎзТАГ).

Ленин район ошхоналар трестига қарашли 1-кафе кондитерчилари йиллик планни ошириб бажардилар ва меҳнаткашларнинг Янги йил байрам дастурхонига турли ширинликлар етказиб беришди. Суратда: кондитер цехининг илғор қандолатчиси А. Йўлдошева торт тайёрламоқда.

Фотолавҳалар

Янгийўлдаги кондитер ва ачитқи маҳсулотлари бирлашмасининг коллективи янги йил дастурхонига хилма-хил ширинликлар тортиқ қилишди. Суратда: илғор ишчилардан Ҳ. Қосимова, Ҳ. Ғойназаровалар.

●

Ушбу сурат Куйбишев районидаги 426-боғчадан. Бу ерда Янги йил арча байрамига яхши тараддуд кўрилди.

А. Тўраев фотолари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Кинопанорама. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — Фильм-концерт. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 22.00— «Вақт». 22.30 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.35 — ТОШКЕНТ. 9.40 — Ассалом, янги йил! 10.10 — Экран куйлари. 18.20 — МОСКВА. **Сеними, шошмай тур!** (мультфильмнинг 2-, 4-, 6-сериялари). 19.00 — Янгиликлар. 10.15 — **Одамлар ва манекенлар** (бадиий фильм). 20.30 — 1974 йил қўшиқлари. 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.30 — ТОШКЕНТ. **Халқа** (бадиий фильм. 20.25 — Муз устида балет. 22.05 — Концерт.

2 ЯНВАРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — Москва. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 — «Янгра, барабан». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Фильм-концерт. 19.45 — Миллионлар ленинча университети. 20.00 — Ўн минут музика. 20.10 — «Ахборот». 20.30 — **Фауст** (телетеатр). 22 00 — «Вақт». 22.30 — **Икки жангчи** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 11.20 — Кичкинтойлар арча атрофида. 11.50 — **Трясогузка армияси** (бадиий фильм). 18.35 — МОСКВА. **Зумрад шаҳар сеҳргари** (мультфильмнинг 1-серияси). 10.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — 1974 йилдаги илмий кашфиётлар. 20.00 — Музикали программа. 20.50 — **Москвада уч кун** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 22.00 —Телефильм. 22.30 — Театр учрашувлари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 20.00 — Концерт. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — **Юрак амри** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/I да **Золушка** (кундузи), **Чио-чио-сан**, (кечқурун), 2/I да **Доктор Айболит** (кундузи), **Дилором** (кечқурун), 3/I да **Ҳижрон** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/I да **Олифта** (кундузи), **Ўжарлар** (кечқурун), 2/I да **Ажаб савдолар** (кундузи), **Кулги кечаси** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/I да **Беш кунлик куёв** (12.00, 16.00), 2/I да **Биринчи бўса** (12.00, 16.00), 3/I да **Трибунал** (12.00, 16.00).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Сеҳрли кўл» янги йил цирк томошалари** (10.00, 12.30, 15.00).

КИНО

Ёғли иш — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «НУКУС», САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Парижлаги ўғирлик — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
1—10 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
МУЗ УСТИДА КОНЬКИДА ОММАВИЙ УЧИШЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ
Сеанслар: ҳар куни 16.00, 18.00, 20.00 да бошланади.
БИР СЕАНС УЧУН: катталар бир сўм, болалар 30 тийин тўлайдилар.
БИЛЕТЛАР КАССАЛАРДА СОТИЛМОҚДА.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р. 02102. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 1.